

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
472-22

meddelad i Stockholm den 1 mars 2023

KLAGANDE

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

MOTPART

AA
Brittsommargatan 5
415 45 Göteborg

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 3 december 2021 i mål nr 6884-21

SAKEN

Bostadsbidrag

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

1. Reglerna om bostadsbidrag i socialförsäkringsbalken bygger på att en sökande ska kategoriseras som antingen ensamstående, make eller sambo. Vilken kategori sökanden anses tillhöra får sedan betydelse för hur bostadsbidraget beräknas. För den som är ensamstående beräknas bidraget utifrån den sökandes egna inkomster medan bidraget för makar och sambor beräknas med beaktande av båda personernas inkomster.

2. Personer som är gifta med varandra ska anses bo tillsammans – och då ansöka om bostadsbidrag gemensamt – om inte något annat visas.
3. AA är gift och har två barn. Hennes make bor utomlands. Han har sökt men inte fått uppehållstillstånd i Sverige. Mot den bakgrunden ansökte AA om bostadsbidrag som ensamstående.
4. Försäkringskassan avslog ansökan med motiveringen att AA fick anses bo tillsammans med sin make trots att de vid tillfället bodde i olika länder. De fick enligt Försäkringskassan anses ha en sådan hushållsgemenskap som normalt präglar ett sammanlevande. Försäkringskassan noterade därvid särskilt att de hade för avsikt att leva tillsammans som en familj i Sverige och att de hade två små barn tillsammans.
5. AA överklagade till Förvaltningsrätten i Göteborg som, med ändring av Försäkringskassans beslut, bestämde att AA var ensamstående vid prövningen av ansökan om bostadsbidrag. Målet visades åter till Försäkringskassan för erforderlig handläggning.
6. Försäkringskassan överklagade till Kammarrätten i Göteborg som avslog överklagandet.

YRKANDEN M.M.

7. *Försäkringskassan* yrkar att myndighetens beslut ska fastställas och anför att en temporär och påtvingad särlevnad inte bör leda till att en sökande ska ses som ensamstående vid prövningen av rätten till bostadsbidrag.
8. AA har inte yttrat sig.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Frågan i målet**

9. Frågan i målet är om två personer som är gifta med varandra vid tillämpningen av reglerna om bostadsbidrag ska anses bo tillsammans trots att de lever åtskilda därför att en av dem inte har fått uppehållstillstånd i Sverige.

Rättslig reglering m.m.

10. När det gäller bostadsbidrag avses med begreppet makar endast sådana makar som lever tillsammans. Det framgår av 95 kap. 5 § 3 socialförsäkringsbalken.
11. Av 7 § framgår att personer som är gifta med varandra ska anses bo tillsammans om inte den som ansöker om bostadsbidrag visar något annat.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

12. AA har, med hänvisning till att hon inte bor tillsammans med sin make, ansökt om bostadsbidrag som ensamstående. Försäkringskassan gör dock gällande att makarna, trots att de bor i olika länder, har en sådan hushållsgemenskap att de måste anses bo tillsammans.
13. En förutsättning för att AA ska kunna få bostadsbidrag som ensamstående trots att hon är gift är att hon visar att hon och maken inte bor tillsammans i den mening som avses i bestämmelserna om bostadsbidrag.
14. Uttrycket ”bo tillsammans” finns inte bara i bestämmelserna om bostadsbidrag utan också i bestämmelserna om underhållsstöd. När det gäller underhållsstöd har Högsta förvaltningsdomstolen slagit fast att det inte bara är den faktiska boendesituationen som är avgörande för om två personer ska anses bo till-

sammans. Det finns också anledning att väga in om personerna har en sådan hushållsgemenskap som normalt präglar ett sammanlevande även om de inte fullt ut delar bostad i den meningen att personerna huvudsakligen tillbringar sin dygnsvila i samma bostad (HFD 2018 ref. 70).

15. Det saknas skäl att i nu aktuellt fall ge uttrycket en annan innebörd än den som anges i rättsfallet. Det är utrett att AAs make bor utomlands och inte har uppehållstillstånd här. Makarna delar därför inte bostad över huvud taget. En eventuell hushållsgemenskap på något annat sätt kan då inte få den betydelsen att makarna kan sägas bo tillsammans.
16. Mot den bakgrunden finner Högsta förvaltningsdomstolen att AA har visat att hon och maken inte bor tillsammans.
17. AA hade således rätt till bostadsbidrag som ensamstående. Överklagandet ska följaktligen avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden Helena Jäderblom, Per Classon, Inga-Lill Askersjö, Ulrik von Essen och Magnus Medin.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Maria Rydell.